

Nowy regulamin postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości

Logo Europejskiej Fundacji Praw Człowieka, fot. efhr.eu

Europejska Fundacja Praw Człowieka informuje, iż od 1 listopada 2012 r. wchodzi w życie nowy regulamin postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości. Od 4 marca 1953 r. struktura Regulaminu nie była w zasadzie zmieniana, mimo wszystko wprowadzono kilka istotnych zmian.

Jednym z powodów, mających wpływ na zmiany w regulaminie, był i jest stały wzrost liczby spraw, wśród których wyraźnie przeważają odesłania prejudycjalne. To oznacza, iż Trybunał dąży do przystosowania się do zmian w rozpatrywaniu kierowanych do niego sporów.

Następnym, nie mniej ważnym powodem, zdaniem Fundacji, jest dążenie do podjęcia wszelkich starań w celu zachowania możliwości Trybunału, do którego jest kierowane coraz więcej skarg, rozpatrzenia rozpoczętych w nim spraw w rozsądnym terminie. Nowy regulamin postępowania wprowadza szereg rozwiązań, które mają umożliwić szybkie i skuteczne rozpatrywanie spraw, jak np. możliwość przyjęcia decyzji mającej na celu ograniczenie ilości pisemnych wniosków bądź uwag kierowanych do niego.

Należy zaznaczyć, iż nowe zasady obejmują także wiele modyfikacji dotyczących ustnego etapu postępowania. Trybunał nie będzie już zobowiązany do przeprowadzenia rozprawy, jeżeli w świetle pism procesowych lub uwag pisemnych złożonych przez strony uzna sprawę za dostatecznie wyjaśnioną, to z kolei powinno pozwolić na szybsze rozstrzygnięcie rozpoczętych spraw.

Jednym z celów przygotowanego regulaminu jest także uproszczenie obowiązujących zasad i praktyki. Fundacja jest pewna, że od nowa zatwierdzone przepisy prawne w regulaminie postępowania, w których została określona minimalna treść każdego podania, niezbędna do podjęcia decyzji prejudycjalnej, znacznie uprości zadanie sądom krajowym w formułowaniu swoich podań, zapewniając lepszą ochronę życia prywatnego stron postępowania procesowego.

Fundacja popiera większość zmian dokonanych w nowym regulaminu i uważa, iż przyczyni się on do stworzenia warunków Trybunałowi, w celu dalszego pełnienia swojej misji oraz zapewnienia, by we wszystkich państwach członkowskich UE w rozsądnym terminie, akty prawne UE byłyby interpretowane i stosowane w sposób jednolity, by prawo było jednakowe dla wszystkich. Trybunał Sprawiedliwości nie jest w stanie objąć wszystkich spornych sytuacji, dlatego szczególnie ważne jest, by w odpowiedni sposób popierały go państwa członkowskie, ich sądy krajowe. To przede wszystkim solidarna działalność pomiędzy sądami krajowymi i Trybunałem Sprawiedliwości jest gwarancją skutecznej ochrony prawnej człowieka.

Fundacja jednak ze zdziwieniem przyjęła brak zmian dotyczących reżimu językowego w przypadku pytań prejudycjalnych. Tak jak to przewiduje poprzedni regulamin w przyszłości językiem postępowania w postępowaniach prejudycjalnych będzie język sądu odsyłającego, który zwrócił się do Trybunału (np. litewski jeżeli sprawa pochodzi z Litwy). Tylko w na należycie uzasadniony wniosek strony w postępowaniu głównym będą mogły na ustnym etapie postępowania używać innego języka (art. 36). W konsekwencji nadal pozostawiono zapis, który budzi ogromne kontrowersje ponieważ faworyzuje państwo kosztem skarżącego, który nie musi koniecznie obywatelem tego państwa. Skarżący będzie musiał tłumaczyć wszystkie dokumenty we własnym zakresie i na własny koszt. Będzie miał mniej czasu a przygotowanie się do rozprawy i tym samym zachwiana zostaje równość stron w postępowaniu. Fundacja uważa, że ten zapis powinien ulec zmianie i powinien przewidywać możliwość prowadzenia postępowanie prejudycjalnego w językach wszystkich stron.

Zapraszamy wszystkich do zapoznania się z nowym regulaminem postępowania po kliknięciu na poniższy link: curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2012-10/rp_pl.pdf